

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**
TOMASZ CHRÓSTNY

Gdańsk, 22 kwietnia 2020 r.

RGD-610-1/18/PC

wersja jawna

DECYZJA RGD -2/2020

Po przeprowadzeniu - wszczętego z urzędu - postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez **Euroexpert Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Bydgoszczy** - w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r. poz. 369 ze zm.) **po uprawdopodobnieniu** stosowania przez **Euroexpert sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy** praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na nieobniżaniu całkowitego kosztu kredytu, w przypadku spłaty przez konsumenta pożyczki przed terminem określonym w umowie pożyczki, o odpowiednią wartość pobranej prowizji, przypadającej na spłacaną wcześniej część całkowitej kwoty kredytu, co może naruszać art. 49 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz.U z 2019 r. poz. 1083) i godzić w zbiorowe interesy konsumentów

i po przyjęciu przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **zobowiązania** złożonego przez **Euroexpert sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy** do podjęcia następujących działań zmierzających do zakończenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów i usunięcia jego skutków poprzez:

- 1) Obniżenie - od dnia uprawomocnienia się decyzji - całkowitego kosztu kredytu w przypadku spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie kredytu konsumenckiego o odpowiednią część wszystkich kosztów, w tym kosztów prowizji oraz innych opłat, stanowiących składniki całkowitego kosztu kredytu, zgodnie z treścią art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r. poz. 1083) oraz do odpowiedniej modyfikacji w zakresie określonym powyżej stosowanych w obrocie wzorców umownych. Obniżania Euroexpert Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy będzie dokonywała stosując tzw. metodę liniową rozliczenia całkowitego kosztu kredytu;
- 2) Złożenie jednokrotnego oświadczenia o następującej treści:

„W związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną w dniu 22 kwietnia 2020 r. nr RGD-2/2020 Euroexpert Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Bydgoszczy informuje, że w toku postępowania prowadzącego do wydania ww. decyzji, uprawdopodobniono stosowanie przez Euroexpert Sp. z o.o. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na nieobniżeniu całkowitego kosztu kredytu w przypadku spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie kredytu konsumenckiego o koszty prowizji, co mogło naruszyć art. 49 ust. 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim (tekst jednolity:

Dz.U. z 2019 r. poz. 1083) oraz godzić w zbiorowe interesy konsumentów. Decyzja Prezesa UOKiK nr RGD-2/2020 z dnia 22 kwietnia 2020 r. dostępna jest pod adresem www.uokik.gov.pl

W związku z wydaną decyzją, konsumenci którzy dokonali wcześniejszej spłaty kredytu konsumenckiego zaciągniętego w Euroexpert Sp. z o.o. mogą złożyć reklamację w celu odzyskania nadpłaconej prowizji. Reklamację wraz z podaniem rachunku do zwrotu należy przesać pocztą na adres: ul. Królowej Jadwigi 19/4, 85-231 Bydgoszcz lub drogą mailową na adres bok@euroexpert.org.pl”.

w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji, w następujący sposób:

- [1] czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) ARIAL na białym tle (kod szesnastkowy RGB#ffffff),
 - [2] tekst powyższego oświadczenia wyjustowany,
 - [3] w górnej części strony głównej domeny www.euroexpert.org.pl i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej tę stronę w przyszłości, bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika; oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),
 - [4] czcionka powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej na ww. stronie internetowej, tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,
 - [5] fragment: „Decyzja Prezesa UOKiK nr RGD-2/2020” będzie stanowić hiperłącze prowadzące do strony internetowej: https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf;
 - [6] oświadczenie będzie utrzymane przez okres 3 miesięcy od dnia jego opublikowania;
- 3) Dokonanie zwrotu - w ramach przysporzenia konsumenckiego - części prowizji, proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy kredytu konsumenckiego w związku z jej wcześniejszą spłatą, konsumentom, którzy:
1. zawarli z Euroexpert Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy umowę kredytu konsumenckiego,
 2. spłacili ww. kredyt konsumencki w terminie wcześniejszym niż przewidziany w umowie, oraz
 3. złożą Euroexpert Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy reklamację w sposób wskazany w oświadczeniu, o którym mowa w pkt 2.

Zwrotu Euroexpert Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy dokona w terminie 30 (trzydziestu) dni od złożenia reklamacji na numer rachunku bankowego wskazanego w reklamacji, stosując tzw. metodę liniową rozliczenia całkowitego kosztu kredytu;

nakłada się obowiązek wykonania tego zobowiązania przez Euroexpert Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Bydgoszczy we wskazanych powyżej terminach.

- II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r. poz. 369 ze zm.) nakłada się na

Euroexpert Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy obowiązek przekazania, w terminie 4 miesięcy liczonych od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, informacji o stopniu realizacji zobowiązań nałożonych w pkt I. sentencji niniejszej decyzji, poprzez nadesłanie Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów sprawozdania z wykonanych działań.

- III. Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 256), w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 369 ze zm.) umarza się postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przeciwko przedsiębiorcy Euroexpert spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Bydgoszczy w zakresie zarzutów wskazanych w pkt 1 i 3 postanowienia nr 24 z dnia 21 maja 2018 r., tj. praktyk polegających na:
- 1) niedopełnianiu obowiązku informowania konsumentów, w wypadku zmiany wysokości stopy oprocentowania kredytu, w czasie obowiązywania umowy pożyczki, na trwałym nośniku o zmianie warunków umowy, tak w zakresie wysokości odsetek od czynności prawnych, jak i odsetek za opóźnienia - co mogło być sprzeczne z art. 36 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz.U z 2019 r. poz. 1083);
 - 2) wprowadzaniu konsumentów, kontrahentów przedsiębiorcy w błąd poprzez ustalenie w umowie pożyczki, że w wypadku nieterminowej spłaty *umowa może wypowiedzieć umowę*, bez dokładnego poinformowania o warunkach umowy wypowiedzającej - co mogło wyczerpywać przesłanki art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 2070).

UZASADNIENIE

- [1] Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej: *Prezesem Urzędu* lub *Prezesem UOKiK*, na podstawie art. 48 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r. poz. 369 ze zm.), zwanej dalej: *u.o.k.i.k.*, wszczął postępowanie wyjaśniające pod sygn. RGD-405-8/17/MLM, w sprawie wstępnego ustalenia, czy przy oferowaniu konsumentom pożyczek gotówkowych przez Euroexpert Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy nie doszło do naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów lub innych ustaw chroniących interesy konsumentów.
- [2] W trakcie podjętych działań Prezes Urzędu uzyskał m.in. treść stosowanych przez przedsiębiorcę wzorców umownych, jak i wybranych, zanonimizowanych umów, zawartych z konsumentami w drugim półroczu 2016 r. oraz w lipcu 2017 r.
- [3] Wyniki analizy materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania wyjaśniającego, w tym treść skargi konsumentkiej informującej o działaniach przedsiębiorcy, wykazały istnienie podstaw do postawienia przedsiębiorcy zarzutu naruszenia zakazu, o którym mowa w przepisie art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji o konsumentów. W związku z tym, Prezes Urzędu wszczął przeciwko przedsiębiorcy, postanowieniem nr 24 z dnia 21 maja 2018 r., zwanym dalej: *Postanowieniem*, postępowanie w sprawie następujących praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów:
 - 1) praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na niedopełnieniu obowiązku informowania konsumentów, w wypadku zmiany wysokości stopy oprocentowania kredytu, w czasie obowiązywania umowy pożyczki, na trwałym nośniku o zmianie

- warunków umowy, tak w zakresie wysokości odsetek od czynności prawnych, jak i odsetek za opóźnienia, co może być sprzeczne z art. 36 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz.U z 2019 r. poz. 1083);
- 2) praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na nieobniżaniu całkowitego kosztu kredytu, w przypadku spłaty przez konsumenta pożyczki przed terminem określonym w umowie pożyczki, o odpowiednią wartość pobranej prowizji, przypadającej na spłacaną wcześniej część całkowitej kwoty kredytu, co może naruszać art. 49 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz.U z 2019 r. poz. 1083);
 - 3) praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na wprowadzeniu konsumentów, kontrahentów przedsiębiorcy w błąd poprzez ustalenie w umowie pożyczki, że w wypadku nieterminowej spłaty *umowa może wypowiedzieć umowę*, bez dokładnego poinformowania o warunkach umowy wypowiedzianej co może wyczerpywać przesłanki art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 2070).
- [4] Jednocześnie Postanowieniem nr 24 z dnia 21 maja 2018 r., w poczet dowodów postępowania Prezes Urzędu zaliczył następujący materiał dowodowy postępowania wyjaśniającego, prowadzonego pod sygnaturą RGD. 405-8/17/MLM, tj.: (...)
- [5] Pismem z 8 czerwca 2018 r. Przedsiębiorca ustosunkował się do postawionych zarzutów.
- [6] W zakresie **pierwszego zarzutu**, dotyczącego niedopełnienia przez Spółkę obowiązku informowania konsumentów, w wypadku zmiany wysokości stopy oprocentowania kredytu, w czasie obowiązywania umowy pożyczki, na trwałym nośniku o zmianie warunków umowy, tak w zakresie wysokości odsetek od czynności prawnych, jak i odsetek za opóźnienia, Spółka stwierdziła, że z treści art. 36 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz.U z 2019 r. poz. 1083), zwanej dalej: *u.k.k.*, ani z żadnego innego przepisu nie wynika obowiązek powtórzenia w treści umowy kredytu konsumenckiego informacji o obowiązku spoczywającym na kredytodawcy z mocy tych przepisów. Tym samym brak wskazania w umowie kredytu, że pożyczkodawca informuje o zmianie oprocentowania w określonym trybie i w określonej formie nie powoduje naruszenia art. 36 ust. 1 i 4 *u.k.k.* Spółka wskazała przy tym, że w okresie od dnia 17 kwietnia 2016 r. do dnia wszczęcia postępowania nie nastąpiła zmiana wysokości odsetek, a zatem Spółka nie mogła naruszyć obowiązku informacyjnego określonego w ww. przepisach.
- [7] W odniesieniu do **drugiego zarzutu**, polegającego na nieobniżaniu całkowitego kosztu kredytu, w przypadku spłaty przez konsumenta pożyczki przed terminem określonym w umowie pożyczki, o odpowiednią wartość pobranej prowizji, przypadającej na spłacaną wcześniej część całkowitej kwoty kredytu, co może naruszać art. 49 ust. 1 i 2 *u.k.k.*, Przedsiębiorca wskazał, że kategorycznie nie zgadza się ze stanowiskiem Prezesa Urzędu, iż jest to praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów. Zdaniem Spółki prawidłowa interpretacja art. 49 *u.k.k.* prowadzi do wniosku, że obejmuje on swoim zakresem jedynie te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy poprzez wcześniejszą spłatę. Tym samym praktyka Spółki jest prawidłowa, gdyż nie rozliczana przy wcześniejszej spłacie prowizja za udzielenie pożyczki kompensuje koszty związane z udzieleniem kredytu i nie dotyczy okresu, o który skrócono okres kredytowania, a jej wysokość jest niezależna od okresu kredytowania.

- [8] Ustosunkowując się do ostatniego, **trzeciego zarzutu** dotyczącego wprowadzenia konsumentów, kontrahentów przedsiębiorcy w błąd poprzez ustalenie w umowie pożyczki, że w wypadku nieterminowej spłaty *umowa może wypowiedzieć umowę*, bez dokładnego poinformowania o warunkach umowy wypowiedzającej, co może wyczerpywać przesłanki art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 2070) Przedsiębiorca wskazał, iż postanowienie umowne kwestionowane przez Prezesa Urzędu stanowi oczywistą omyłkę pisarską, która nie może naruszać zbiorowych interesów konsumentów, gdyż w drodze wykładni istnieje możliwość usunięcia sprzeczności w jej treści. Ponadto, w wyniku interwencji Prezesa Urzędu, Spółka we wzorcu umowy stosowanym od listopada 2017 r. zmieniła treść postanowienia § 4 ust. 4 umowy, któremu nadano brzmienie: „w przypadku nieterminowej spłaty dwóch rat pożyczki Pożyczkodawca wypowiada umowę”. W ocenie Spółki przedmiotowy zapis nie może wywołać niekorzystnych następstw dla konsumentów.
- [9] Pismem z dnia 19 lipca 2018 r. Spółka, na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 256), zwanej dalej: *k.p.a.*, wniosła o zawieszenie prowadzonego postępowania do czasu rozpatrzenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytania prawnego (prejudykacyjnego) zadanego przez Sąd Rejonowy Lublin - Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, zarejestrowanego pod sygnaturą C-383/18 - *Lexitor*.
- [10] Pismem z dnia 25 stycznia 2019 r. Prezes Urzędu przedstawił przedsiębiorcy szczegółowe uzasadnienie zarzutów, zwane dalej: *SUZ*, umożliwiając przed wydaniem decyzji ustosunkowanie się przez Spółkę do ustaleń faktycznych i ich oceny prawnej w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisma. W *SUZ* Prezes UOKiK wskazał, że zamierza na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wydać decyzję o uznaniu praktyki określonej w punkcie 2 Postanowienia za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazać zaniechanie jej stosowania. Prezes UOKiK poinformował również o planowanym nałożeniu kar pieniężnych za stosowanie ww. praktyki. Odnośnie zarzutów określonych w pkt 1 i 3 Postanowienia Prezes UOKiK wskazał, że planuje w tym zakresie umorzyć prowadzone postępowanie.
- [11] W odpowiedzi na *SUZ*, w piśmie z dnia 19 lutego 2019 r., Spółka z aprobatą przyjęła stanowisko Prezesa UOKiK do argumentacji przedstawionej przez Spółkę w odpowiedzi na zarzuty ujęte w pkt 1 i 3 Postanowienia. Przedsiębiorca podtrzymał jednak swoje dotychczasowe stanowisko odnośnie zarzutu postawionego w pkt 2 Postanowienia, wskazując, iż - w jego ocenie - brak jest przesłanek do stwierdzenia naruszenia zbiorowego interesu konsumentów oraz zastosowania sankcji w postaci kary pieniężnej. Przedsiębiorca wskazał, że złożony przez niego wniosek o zawieszenie trwającego postępowania nie został rozstrzygnięty i ponownie wnioś o zawieszenie postępowania.
- [12] Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał w dniu 11 września 2019 roku wyrok w sprawie C-383/18 (*Lexitor*), w którym wskazał, że przy wcześniejszej spłacie kredytu konsument prawo do obniżki całkowitego kosztu kredytu obejmującego wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta.
- [13] Pismem z dnia 19 listopada 2019 roku Spółka złożyła propozycję zobowiązania, które zostało zmodyfikowane pismami z dnia 16 grudnia 2019 roku oraz z dnia 31 stycznia 2020 roku. Ostateczna wersja zobowiązania Spółki została przedstawiona pismem z dnia 18 marca 2020 roku.
- [14] Pismem z dnia 31 marca 2020 r. Prezes UOKiK zawiadomił Spółkę o zakończeniu postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie oraz możliwości zapoznania

się z aktami sprawy. Spółka poinformowała Prezesa UOKiK o zrzeczeniu się prawa do końcowego zapoznania się z aktami postępowania.

MAJĄC NA UWADZE ZEBRANY MATERIAŁ DOWODOWY, PREZES URZĘDU USTALIŁ CO NASTĘPUJE:

- [15] Euroexpert sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy jest spółką prawa handlowego wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS: 0000531523. W zakresie działalności gospodarczej Spółka zajmuje się m.in. udzieleniem pożyczek gotówkowych.
- [16] Spółka jest również wpisana - pod nr RIP000070 - do rejestru instytucji pożyczkowych, prowadzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.
- [17] Przedsiębiorca oferuje konsumentom pożyczki gotówkowe, w oparciu o zawierane Umowy Pożyczki Pieniężnej. Spółka nie posiada własnych biur/oddziałów, jednak przy pozyskiwaniu klientów korzysta z usług innych podmiotów/pośredników finansowych, których liczba nie jest stała. W imieniu Spółki umowy pożyczki zawierają m.in. następujące podmioty: (...)
- [16] W trakcie podjętych działań Prezes Urzędu uzyskał zarówno stosowane przez przedsiębiorcę wzorce umowne, jak i wybrane, zanonimizowane umowy, zawarte z konsumentami w drugim półroczu 2016 r. oraz w lipcu 2017 r.
- [17] Wyniki analizy zgromadzonych dowodów wykazały, że działania Przedsiębiorcy mogą być bezprawne, sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz stanowić mogą przejawy naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

W OPARCIU O USTALONY STAN FAKTYCZNY PREZES URZĘDU ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Interes publiczny:

- [18] Podstawowym warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów jest zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorcy - naruszające przepisy tej ustawy - stanowią potencjalne zagrożenie dla interesu publicznego. Stosownie bowiem do art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zasadniczym jej celem jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Interpretacja pojęcia interesu publicznoprawnego, wymaga odniesienia do ukształtowanego w tym zakresie orzecznictwa, zgodnie z którym naruszenie interesu publicznoprawnego ma miejsce, gdy naruszenie będzie skierowane do szerokiego, nieokreślonego kręgu podmiotów. W opisywanej sytuacji mamy do czynienia z naruszeniem zbiorowego interesu konsumentów stanowiącego „rodzaj” („część”) interesu publicznego, a zatem nie służącego ochronie indywidualnego (prywatnego) interesu poszczególnych osób, lecz pewnego, nieokreślonego kręgu podmiotów¹. W przedmiotowym aspekcie, warunkiem koniecznym do zastosowania ustawy jest, aby działanie przedsiębiorcy, któremu zarzucono naruszenie jej przepisów, stanowiło potencjalne zagrożenie interesu publicznego, nie zaś jednostki lub grupy.
- [19] Przedmiotowe postępowanie dotyczy działań pożyczkodawcy Euroexpert Sp. z o.o., które dotyczyć mogą nieograniczonego kręgu adresatów, posiadających status konsumentów. W opinii Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy byli, są lub mogą być klientami Spółki. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów, co oznacza, iż każde

¹ Kohutek K., Sieradzka M., *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, LEX, 2014

naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Interes publicznoprawny zawiera się w związku z tym w ochronie praw konsumentów, do których Spółka kieruje swoją ofertę. Ochrona konsumentów podejmowana w trybie postępowania przed Prezesem Urzędu nie dotyczy więc interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, ale szerszego kręgu konsumentów, których dotyczą bezpośrednio działania Spółki, i których sytuacja jest w tym zakresie podobna. Zatem w rozpatrywanej sprawie uzasadnione było podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów. W tym stanie rzeczy przyjąć należy, iż do oceny stanu faktycznego niniejszej sprawy zastosowanie mają przepisy ww. ustawy, a dotyczące jej postępowanie jest prowadzone w interesie publicznym.

Status przedsiębiorcy:

- [20] Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez przedsiębiorcę rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. 2019 r. poz. 1292 ze zm.) Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców przedsiębiorcą jest m. in. osoba prawna wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Zgodnie natomiast z art. 3 tej ustawy, działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. W przedmiotowej sprawie stroną postępowania jest przedsiębiorcą prowadzącym we własnym imieniu działalność gospodarczą w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, będąc osobą prawną, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Tym samym Spółka przy wykonywaniu działalności gospodarczej podlega rygorom określonym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, a jej działania mogą podlegać ocenie w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Ad I. sentencji decyzji - Przestanki wydania decyzji zobowiązującej z art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

- [21] Zgodnie z art. 28 ust. 1 u.o.k.i.k., jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub będących podstawą wszczęcia postępowania - że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań. W przypadku gdy przedsiębiorca zaprzestał naruszania zakazu, o którym mowa w art. 24 ww. ustawy, i zobowiąże się do usunięcia skutków tego naruszenia, zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio.
- [22] Istota decyzji zobowiązującej polega na zawarciu *quasi*-porozumienia pomiędzy Prezesem UOKiK a przedsiębiorcą². W doktrynie podkreśla się, że decyzja zobowiązująca stanowi jeden z najbardziej skutecznych mechanizmów będących w dyspozycji Prezesa UOKiK, których celem jest doprowadzenie działań przedsiębiorców do stanu zgodności z prawem ochrony konkurencji i konsumentów. Przyczyną wysokiej skuteczności procedury zobowiązującej jest przede wszystkim proporcjonalne rozłożenie obciążeń i korzyści po obu stronach tej relacji

² D. Miąsik (w:) T. Skoczny (red.), *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów Komentarz*, Warszawa 2009 r., s. 1048.

administracyjno-prawnej. Każda ze stron, tj. Prezes UOKiK i przedsiębiorca wnosi swoisty „wkład” w doprowadzenie do stanu zgodności z prawem przy czym ostatecznie zyskuje konsument, którego interes podlega szczególnej ochronie³.

- [23] Analiza przepisu art. 28 ust. 1 u.o.k.i.k. pozwala jednoznacznie stwierdzić, że Prezes UOKiK może wydać powyższą decyzję w sytuacji łącznego spełnienia przesłanek:
- A. uprawdopodobnienia w trakcie postępowania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów;
 - B. zobowiązania się przedsiębiorcy do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków;
 - C. uznania przez Prezesa UOKiK za celowe nałożenie obowiązku wykonania przedłożonego przez przedsiębiorcę zobowiązania.

Ad A. Uprawdopodobnienie bezprawności działania przedsiębiorcy naruszającego zbiorowe interesy konsumentów

- [24] Pojęcia bezprawności nie jest pojęciem prawnie zdefiniowanym. Należy zatem przyjąć, zgodnie z jej literalnym brzmieniem, że „działanie bezprawne” to zachowanie sprzeczne z nakazem lub zakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych oraz z zasadami współżycia społecznego. Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, tj. niezależnym od wystąpienia szkody, czy też zamiaru po stronie przedsiębiorcy dopuszczającego się działań bezprawnych. Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa⁴.
- [25] Zgodnie z art. 24 ust. 1 u.o.k.i.k., zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W świetle natomiast przepisu art. 24 ust. 2 ww. ustawy przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy. W rozpatrywanej sprawie, przedmiotem rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu jest uprawdopodobnienie, że w ustalonym stanie faktycznym Spółka mogła dopuścić się działań bezprawnych, związanych z naruszeniem przepisów ustawy o kredycie konsumenckim, co w konsekwencji mogło wypełniać przesłanki art. 24 ust. 2 u.o.k.i.k.
- [26] W punkcie 2 Postanowienia postawiono Przedsiębiorcy zarzut stosowania praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającą na nieobniżaniu całkowitego kosztu kredytu, w przypadku spłaty przez konsumenta pożyczki przed terminem określonym w umowie pożyczki, o odpowiednią wartość pobranej prowizji, przypadającej na spłacaną wcześniej część całkowitej kwoty kredytu, co narusza art. 49 ust. 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim.

³ J. Sroczyński, *Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów: decyzja zobowiązująca (uwagi praktyczne oraz de lege ferenda)*, IKAR 1/2012, s.99.

⁴ por. *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, pod red. J. Szwejki, CH Beck, Warszawa 2000, s. 117-118;

- [27] Stosownie do § 6 ust. 1 i ust. 2 umowy pożyczki, zawieranej przez Spółkę z pożyczkobiorcą/konsumentem: „Pożyczkobiorca może dokonać spłaty przed terminem wymagalności. W przypadku przedterminowej spłaty koszt pożyczki ulega obniżeniu o te koszty które dotyczą okresu, o który skrócono okres obowiązywania umowy (...) Prowizja za udzielenie pożyczki jest stała i dotyczy kosztów związanych z przygotowaniem dokumentów, zawarciem umowy, zbadaniem zdolności kredytowej, w związku z czym nie ulega ona zmniejszeniu w przypadku przedterminowej spłaty”. Treść zacytowanego wyżej postanowienia umownego wskazuje jednoznacznie, że w razie wcześniejszej spłaty kredytu, pożyczkodawca nie zwraca środków stanowiących koszt prowizji za udzielenie pożyczki.
- [28] Tymczasem, kwota tej prowizji, o której mowa w § 6 ust. 1 i ust. 2 umowy pożyczki była bardzo wysoka i wynosiła ok. 25% kwoty pożyczki.
- [29] Zgodnie z art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim, w przypadku spłaty całości lub części kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą. Oznacza to, że w przypadku spłaty przez konsumenta całości kredytu przed terminem określonym w umowie, pożyczkodawca powinien obniżyć całkowity koszt kredytu o koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, a w przypadku gdyby konsument poniósł te koszty przed wcześniejszą spłatą, należy je zwrócić wykorzystując tzw. metodę liniową.
- [30] Zdaniem Prezesa Urzędu przywołany przepis ustawy o kredycie konsumenckim należy rozumieć w ten sposób, że w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu następuje obniżenie wszystkich możliwych kosztów kredytu, niezależnie od ich charakteru, z tym tylko warunkiem, iż redukcja ta ma charakter proporcjonalny, tj. odnosi się do okresu od dnia faktycznej spłaty kredytu do dnia ostatecznej spłaty określonej w umowie.
- [31] Stanowisko Prezesa UOKiK w przedmiocie wykładni art. 49 u.k.k. zostało w pełni potwierdzone przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W wyroku z dnia 11 września 2019 r., sygn. akt C-383/18 (Lexitor), TSUE wskazał, że art. 16 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającą dyrektywę Rady 87/102/EWG, zwanej dalej: *Dyrektywą*, należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. Jak wskazał Trybunał, obniżka całkowitego kosztu kredytu obejmuje również koszty, których wysokość nie jest zależna od okresu obowiązywania umowy.
- [32] Uzasadniając rozstrzygnięcie, TSUE przypomniał, że celem Dyrektywy jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów. Ów system ochrony opiera się na założeniu, że konsument jest stroną słabszą niż przedsiębiorca zarówno pod względem możliwości negocjacyjnych, jak i ze względu na stopień poinformowania. W celu zagwarantowania tej ochrony art. 22 ust. 3 Dyrektywy zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia, aby przepisy przyjmowane przez nie w celu wykonania Dyrektywy nie mogły być obchodzone poprzez sposób formułowania umów. Tymczasem skuteczność prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu byłaby osłabiona, gdyby obniżenie kredytu mogło ograniczyć się do uwzględnienia jedynie kosztów przedstawionych przez kredytodawcę jako zależne od okresu obowiązywania umowy, ponieważ wysokość i podział kosztów są określane jednostronnie przez przedsiębiorcę, a rozliczenie kosztów może obejmować pewną marżę zysku. Ponadto ograniczenie możliwości obniżenia całkowitego kosztu kredytu jedynie do kosztów wyraźnie związanych z okresem obowiązywania umowy pociągałoby za sobą ryzyko, że konsument zostanie obciążony wyższymi

jednorazowymi płatnościami w chwili zawarcia umowy o kredyt, ponieważ kredytodawca mógłby próbować ograniczyć do minimum koszty zależne od okresu obowiązywania umowy. Trybunał podzielił w tym zakresie ocenę rzecznika generalnego co do tego, że zakres swobody działania, jakim dysponują instytucje kredytowe w swoich rozliczeniach i organizacji wewnętrznej, w praktyce bardzo utrudnia określenie przez konsumenta lub sąd kosztów obiektywnie związanych z okresem obowiązywania umowy.

Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów

- [33] Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów sformułowała definicję negatywną pojęcia zbiorowego interesu konsumentów, stwierdzając w art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. W świetle art. 1 ust. 1 u.o.k.i.k. należy zatem przyjąć, że ze zbiorowymi interesami konsumentów mamy do czynienia wówczas, gdy działania przedsiębiorcy są powszechne i mogą dotknąć każdego potencjalnego konsumenta będącego kontrahentem przedsiębiorcy. Godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na zagrożeniu ich naruszenia. Przedmiotem ochrony nie są zatem interesy indywidualnego konsumenta lub grupy indywidualnych konsumentów, ale wszystkich - aktualnych lub potencjalnych klientów - traktowanych jako grupa uczestników rynku zasługująca na szczególną ochronę.⁵ Stanowisko to potwierdzone zostało również w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w uzasadnieniu wyroku z dnia 12 września 2003 r.⁶ stwierdził, iż: *nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy antymonopolowej można wszczynać tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczby potencjalnych konsumentów.*
- [34] W ocenie Prezesa UOKiK, praktyka zarzucana Przedsiębiorcy dotyczyła wszystkich konsumentów, którzy skorzystali z usług finansowych oferowanych przez Spółkę. Należy również wskazać, że przedmiotowa praktyka mogła dotyczyć nieokreślonego z góry kręgu adresatów, a zatem mogła naruszać zbiorowe interesy konsumentów.
- [35] Na poparcie powyższego należy przytoczyć pogląd, jaki zaprezentował Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z 13 stycznia 2009 r., zgodnie z którym *jeżeli potencjalną daną praktyką przedsiębiorcy może być dotknięty każdy konsument w analogicznych okolicznościach, to ma miejsce naruszenie zbiorowych interesów.*⁷
- [36] Jak słusznie uznał Sąd Najwyższy w swoim rozstrzygnięciu *przedmiotem ochrony nie jest indywidualny interes konsumenta, ani suma interesów indywidualnych konsumentów, lecz interes zbiorowy. Zbiorowy to „odnoszący się do pewnej grupy osób lub zbioru rzeczy, właściwy jakiemuś zbiorowi, złożony z wielu jednostek, składający się na jakiś zbiór; gromadny, kolektywny, wspólny”. Gramatyczna wykładnia pojęcia praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów prowadzi do wniosku, że chodzi o zachowanie przedsiębiorcy, które godzi w interesy grupy osób stanowiących określony zbiór. Ponadto Sąd ten wskazał, że praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest bowiem takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na*

⁵ D. Miąsik [w:] T. Skoczny (red.), *Ustawa (...)*, op. cit., s. 962; por. wyrok SA w Warszawie z dnia 10 lipca 2008r., sygn. akt: VI ACa 306/08.

⁶ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2003r., sygn. akt: I CKN 504/01.

⁷ Wyrok SOKiK z 13 stycznia 2009r., sygn. akt: XVII Ama 26/08.

*powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy, w taki sposób, że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy*⁸. Stanowisko to pozostaje w dalszym ciągu aktualne⁹.

- [37] W niniejszej sprawie możliwość naruszenia zbiorowych interesów konsumentów polega przede wszystkim na stosowaniu przez Spółkę wykładni art. 49 ust. 1 i 2 u.k.k., zgodnie z którą koszty związane z przygotowaniem i zawarciem umowy kredytu (prowizje) w przypadku wcześniejszej spłaty lub częściowej spłaty przez konsumenta nie podlegały proporcjonalnemu zwrotowi.
- [38] Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że naruszenie zbiorowych interesów konsumentów zostało uprawdopodobnione.

Ad B. Złożenie zobowiązania przez przedsiębiorcę

- [39] Oprócz uprawdopodobnienia wyżej omówionych przestępstw, warunkiem pozwalającym Prezesowi UOKiK na wydanie decyzji zobowiązującej jest zobowiązanie się przez przedsiębiorcę do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków.
- [40] Zobowiązanie to może polegać na podjęciu działania bądź zaniechania, w zależności od tego, jaka postać zachowania przedsiębiorcy będzie niezbędna do zabezpieczenia interesów konsumentów.
- [41] W przedmiotowej sprawie, Przedsiębiorca pismem z 19 listopada 2019 r. złożył propozycję zobowiązania, która następnie została zmodyfikowana pismami z 16 grudnia 2019 r. oraz z dnia 31 stycznia 2020 roku. Ostateczna wersja zobowiązania Spółki została przedstawiona pismem z dnia 18 marca 2020 roku.
- [42] Finalnie Spółka zobowiązała się do podjęcia następujących działań zmierzających do zakończenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów i usunięcia jego skutków poprzez:
- 1) obniżenie - od dnia uprawomocnienia się decyzji - całkowitego kosztu kredytu w przypadku spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie kredytu konsumenckiego o odpowiednią część wszystkich kosztów, w tym kosztów prowizji oraz innych opłat, stanowiących składniki całkowitego kosztu kredytu, zgodnie z treścią art. 49 u.k.k. oraz do odpowiedniej modyfikacji w zakresie określonym powyżej stosowanych w obrocie wzorców umownych. Obniżania Euroexpert Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy będzie dokonywała stosując tzw. metodę liniową rozliczenia całkowitego kosztu kredytu.
 - 2) złożenie jednokrotnego oświadczenia o następującej treści:

„W związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną w dniu 22 kwietnia 2020 r. nr RGD-2/2020 Euroexpert Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Bydgoszczy informuje, że w toku postępowania

⁸ Wyrok Sądu Najwyższego z 10.09.2008r., sygn. akt: III SK 27/07;

⁹ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 05.09.2013r., sygn. Akt: VI ACa 67/13;

prowadzącego do wydania ww. decyzji, uprawdopodobniono stosowanie przez Euroexpert Sp. z o.o. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na nieobniżeniu całkowitego kosztu kredytu w przypadku spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie kredytu konsumenckiego o koszty prowizji, co mogło naruszyć art. 49 ust. 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 993 ze zm.) oraz godzić w zbiorowe interesy konsumentów. Decyzja Prezesa UOKiK nr RGD-2/2020 z dnia 22 kwietnia 2020 r. dostępna jest pod adresem www.uokik.gov.pl.

W związku z wydaną decyzją, konsumenci którzy dokonali wcześniejszej spłaty kredytu konsumenckiego zaciągniętego w Euroexpert Sp. z o.o. mogą złożyć reklamację w celu odzyskania nadpłaconej prowizji. Reklamację wraz z podaniem rachunku do zwrotu należy przesłać pocztą na adres: u. Królowej Jadwigi 19/4, 85-231 Bydgoszcz lub drogą mailową na adres bok@euroexpert.org.pl.”

w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji, w następujący sposób:

- [1] czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) ARIAL na białym tle (kod szesnastkowy RGB#ffffff),
 - [2] tekst powyższego oświadczenia wyjustowany,
 - [3] w górnej części strony głównej domeny www.euroexpert.org.pl i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej tę stronę w przyszłości, bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika; oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),
 - [4] czcionka powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej na ww. stronie internetowej, tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,
 - [5] fragment: „Decyzja Prezesa UOKiK nr RGD-2/2020” będzie stanowić hipertączę prowadzące do strony internetowej: https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf;
 - [6] oświadczenie będzie utrzymane przez okres 3 miesięcy od dnia jego opublikowania.
- 3) dokonanie zwrotu - w ramach przysporzenia konsumenckiego - części prowizji, proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy kredytu konsumenckiego w związku z jej wcześniejszą spłatą, konsumentom, którzy:
1. zawarli z Euroexpert Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy umowę kredytu konsumenckiego,
 2. spłacili ww. kredyt konsumencki w terminie wcześniejszym niż przewidziany w umowie, oraz
 3. złożą Euroexpert Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy reklamację w sposób wskazany w oświadczeniu, o którym mowa w pkt 2.

Zwrotu Euroexpert Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy dokona w terminie 30 (trzydziestu) dni od złożenia reklamacji na numer rachunku bankowego wskazanego w reklamacji, stosując tzw. metodę liniową rozliczenia całkowitego kosztu kredytu.

- [43] Realizacja złożonego przez Spółkę zobowiązania spowoduje w konsekwencji złożenie jednokrotnego oświadczenia na stronie internetowej Spółki oraz uznania reklamacji konsumentów, którzy spłacili przed terminem zaciągnięty kredyt konsumencki. Spółka zobowiązała się także do modyfikacji stosowanych w obrocie wzorców umownych w taki sposób, aby nie naruszać art. 49 u.k.k. w przyszłości. Konsument, który spłaci całość lub część pożyczki zaciągniętej w Euroexpert sp. z o.o. będzie mógł domagać się proporcjonalnego zwrotu tej części opłat, które dotyczą okresu, o który skrócono okres kredytowania. Co istotne, z punktu widzenia Prezesa Urzędu, Spółka wyraźnie zobowiązała się do rozliczenia pożyczek spłaconych przed terminem przy wykorzystaniu tzw. metody liniowej, która warunkuje wysokość zwrotu/obniżenia kosztów kredytu od czasu, który pozostał do określonego w umowie terminu spłaty.
- [44] Metoda liniowa zakłada proporcjonalny zwrot tej części prowizji, która dotyczy okresu, o który skrócono okres kredytowania. Formuła obliczenia kwoty zwrotu będzie wymagała ustalenia:
- jaka część poniesionych kosztów kredytu przypada na jeden dzień kalendarzowy;
 - liczby dni, o które skrócono okres kredytowania (liczba dni od daty spłaty kredytu do daty jego wymagalności).

Kwota zwrotu będzie stanowiła iloczyn kosztu przypadającego na jeden dzień kalendarzowy i liczby dni, o które skrócono okres kredytowania.

Przykładowo: jeśli klient zaciągnął 15 marca 2016 roku pożyczkę spłacaną w dwunastu miesięcznych ratach (czyli na 365 dni), a kwota prowizji tej pożyczki wynosiła 1000 zł, to część kosztów przypadających na jeden dzień kalendarzowy pożyczki wynosi $1000 \text{ zł} / 365 = 2,74 \text{ zł}$. Jeśli pożyczka została wcześniej spłacona w dniu 20 listopada 2016 roku, to okres kredytowania skrócił się o 115 dni. Kwota do zwrotu wynosi: 315,07 zł.

Ad C. Uznanie przez Prezesa UOKiK za celowe nałożenie obowiązku wykonania przedłożonych przez przedsiębiorcę zobowiązań.

- [45] Wobec woli usunięcia skutków naruszeń oraz złożonej propozycji zobowiązania Prezes UOKiK uznał za zasadne przyjęcie zobowiązania w przedstawionym zakresie. Treść zobowiązania jest jednoznaczna i precyzyjna oraz umożliwia skontrolowanie jego wykonania. Przedmiot zobowiązania pozostaje w bezpośrednim związku z zarzucaną przez Prezesa UOKiK praktyką.
- [46] W tym stanie faktycznym i prawnym, mając również na względzie powyższe rozważania związane z celami wynikającymi z niniejszego postępowania, Prezes UOKiK uznał, że zasadne jest przyjęcie zobowiązania Przedsiębiorcy.
- [47] W ocenie Prezesa UOKiK zaproponowane przez Spółkę rozwiązanie usuwa trwałe skutki naruszeń. Przedsiębiorca zobowiązał się do jednokrotnego oświadczenia, w którym wyraźnie wskazuje, że Spółka mogła stosować praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na nieobniżeniu całkowitego kosztu kredytu w przypadku spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie kredytu konsumenckiego o koszty prowizji, co mogło naruszyć art. 49 ust. 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz.U. z 2019 r. poz. 1083) oraz godzić w zbiorowe interesy konsumentów. Powyższe oświadczenie, które ma być umieszczone na stronie internetowej Spółki przez okres 3 miesięcy od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, spełnia funkcję informacyjną i edukacyjną. Pożyczkobiorcy, którzy spłacili kredyt przed terminem, mają możliwość złożenia reklamacji w celu otrzymania zwrotu proporcjonalnej części kosztów kredytu, które

pierwotnie nie zostały zwrócone przez Spółkę. Należy wskazać, że Spółka dokonując ponownego rozliczenia pożyczki zobowiązała się do zastosowania tzw. metody liniowej.

[48] Wobec powyższego stwierdzić należy, iż przesłanka złożenia przez Przedsiębiorcę wniosku o wydanie decyzji w trybie art. 28 u.o.k.i.k. została spełniona.

[49] Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie I sentencji decyzji.

Ad II. Sentencji decyzji - Obowiązek składania informacji o stopniu realizacji zobowiązania

[50] Stosownie do art. 28 ust. 3 u.o.k.i.k. elementem obligatoryjnym decyzji zobowiązującej jest nałożenie przez Prezesa UOKiK obowiązku składania w terminie wyznaczonym przez organ ochrony konsumentów informacji o stopniu realizacji zobowiązań, m. in. w formie sprawozdania z wykonania nałożonego zobowiązania.

[51] Mając na uwadze powyższe dyspozycje, nakłada się na Spółkę obowiązek poinformowania Prezesa UOKiK o stopniu realizacji zobowiązań nałożonych w pkt. I sentencji niniejszej decyzji poprzez nadstanie Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów sprawozdania z wykonanych działań w terminie 4 miesięcy liczonych od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

[52] Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w punkcie II sentencji decyzji.

Ad III. sentencji decyzji - Umorzenie postępowania w zakresie pozostałych zarzutów z uwagi na ich bezprzedmiotowość:

[53] Postanowieniem nr 24 z dnia 21 maja 2018 r. Spółce, oprócz opisanej powyżej praktyki, postawiono również zarzuty, polegające na:

- 1) niedopełnieniu obowiązku informowania konsumentów, w wypadku zmiany wysokości stopy oprocentowania kredytu, w czasie obowiązywania umowy pożyczki, na trwałym nośniku o zmianie warunków umowy, tak w zakresie wysokości odsetek od czynności prawnych, jak i odsetek za opóźnienia, co może być sprzeczne z art. 36 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz.U z 2019 r. poz. 1083);
- 2) wprowadzeniu konsumentów, kontrahentów przedsiębiorcy w błąd poprzez ustalenie w umowie pożyczki, że w wypadku nieterminowej spłaty *umowa może wypowiedzieć umowę*, bez dokładnego poinformowania o warunkach umowy wypowiedzianej co może wyczerpywać przesłanki art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 2070).

[54] Podstawą wszczęcia w tym zakresie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów były ustalenia postępowania wyjaśniającego, w szczególności dołączone do odpowiedzi Przedsiębiorcy obowiązujące wzorce umów oraz wyrażone w toku postępowania wyjaśniającego stanowisko Przedsiębiorcy.

[55] W toku postępowania ustalono, że w zakresie zarzutu postawionego w pkt 1 Postanowienia nie nastąpiło zdarzenie, które powodowałoby zmianę wysokości odsetek pobieranych przez Przedsiębiorcę, przez co nie mogło nastąpić zmaterializowanie się obowiązku kredytodawcy wyrażone w art. 36 ust. 1 i ust. 4 ustawy o kredycie konsumenckim.

- [56] W zakresie zarzutu postawionego w pkt 3 Postanowienia Prezes Urzędu ustalił, że Przedsiębiorca od listopada 2017 r. zastąpił kwestionowane postanowienie na: „w przypadku nieterminowej spłaty dwóch rat pożyczki Pożyczkodawca wypowiada umowę”. Tym samym uznać należy, że niejednoznaczność kwestionowanego postanowienia umowy była wynikiem omyłki, która na etapie postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Prezesa Urzędu została wyeliminowana.
- [57] Zgodnie z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w sprawach nieuregulowanych w ustawie, do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a., gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. Na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowy interes konsumentów, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24 ust. 2 u.o.k.i.k. Ze względu na fakt, iż zarzut naruszenia art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie dotyczącym zarzutów wyrażonych w pkt 1 i 3 Postanowienia nie potwierdziły się w toku przeprowadzonego postępowania, niemożliwe było wydanie decyzji na podstawie art. 26 u.o.k.i.k., dlatego postępowanie jako bezprzedmiotowe winno zostać umorzone. Z uwagi na powyższe, podstawę rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu w zakresie postawionego Przedsiębiorcy zarzutu stanowi art. 105 § 1 k.p.a. W wyroku z dnia 24 kwietnia 2003 r. sygn. akt III SA 2225/01 Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził m.in. że przesłanka bezprzedmiotowości występuje, gdy brak jest podstaw prawnych do merytorycznego rozstrzygnięcia danej sprawy w ogóle bądź nie było podstaw do jej rozpoznania w drodze postępowania administracyjnego. Bezprzedmiotowość postępowania oznacza brak któregoś z elementów stosunku materialnoprawnego, skutkującego tym, iż nie można załatwić sprawy przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Jest to orzeczenie formalne, kończące postępowanie bez jego merytorycznego rozstrzygnięcia. Bezprzedmiotowość wynika z przyczyn podmiotowych lub przedmiotowych (...). Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego to brak przedmiotu postępowania. Tym przedmiotem jest zaś konkretna sprawa, w której organ jest władny i jednocześnie zobowiązany rozstrzygnąć na podstawie przepisów prawa materialnego o uprawnieniach lub obowiązkach indywidualnego podmiotu. Należy podkreślić, że okoliczności stanowiące podstawę do umorzenia postępowania mogą pojawić się zarówno przed wszczęciem postępowania, jak i w jego trakcie. Przepis art. 105 § 1 k.p.a. znajdzie zastosowanie również wówczas, gdy przesłanka czyniąca postępowanie bezprzedmiotowym istniała już w chwili jego wszczęcia, ale stała się organowi znana dopiero w toku postępowania administracyjnego.
- [58] **Biorąc pod uwagę powyższe, orzeczono jak w punkcie III sentencji decyzji.**

POUCZENIA:

- I. Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256), od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.
- II. Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j.: Dz. U. z 2019 r. poz. 785), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.
- III. Zgodnie z art. 103 ust. 1 i ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.
- IV. Zgodnie z art. 105 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.
- V. Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 Kodeksu postępowania cywilnego strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.
- VI. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.
- VII. Stosownie do art. 15z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.), w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, począwszy od dnia 31 marca 2020 r. bieg terminów procesowych i sądowych w postępowaniach sądowych, w tym sądownoadministracyjnych, a także w postępowaniach administracyjnych nie rozpoczyna się, a rozpoczęte ulega zawieszeniu na ten okres. Jednocześnie, czynności dokonane w tym okresie są skuteczne.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury UOKiK w Gdańsku
Roman Jarząbek

Otrzymuje:

1. Euroexpert Sp. z o.o.
reprezentowana przez:
(...)
2. a/a

